

FunkiS

bulletinen

Nyheter från FunkiS

2000:3

God Jul och Gott Nytt år

Försöksverksamhet - undantag OVK

Boverkets har nu startat försök i enlighet med sitt regeringsuppdrag. Ett tjugotal byggnadsägare, och vissa utvalda byggnader, ingår i försöken med att hitta ett alternativ till den vanliga OVK-n.

I Boverkets beslut till byggnadsägaren används benämningen "Undantag från bestämmelserna om funktionskontroll av ventilationssystem". Men kanske är det istället tal om en form av "utökad OVK".

Målet är i alla fall, enligt Bengt Lindström på Boverket: "att få bättre fungerande ventilation" Undantaget gäller till den 30 augusti 2005. Du som FunkiS-medlem uppmanas att bidra med förslag och idéer till Boverkets utvärdering. Läs mer på sidorna 4 och 5.

UTBILDNING VENTILATIONSKONTROLL

UVK – en lyckad satsning. FunkiS har nu haft kurser i Göteborg, Malmö, Stockholm och Sundsvall.

Kurskompendium, kursintyg och genomförande har fått gott betyg av deltagarna. I februari – mars är det tid igen med kurser på flera platser i landet. Deltagarantalet på respektive kurs begränsas för att få en hög kurskvalitet. Kursanmälan finner du som ett europavitt paper istoppat i denna bulletin. Se även sidan 8

I detta nummer:

- 2 Gula medlemsmatrikeln**
Årets kompletterande medlemsmatrikel.
- 2 Vårsol, värme och gemenskap**
Årsmöte 10-11 maj i Stockholm.
- 3 FSV**
Tekniskt informationsmöte i Göteborg.
- 3 1:or, 2:or och nollor**
Definitioner av OVK-anmärkningar.
- 3 Bli bulletinabonnent**
För dig som vill veta mer om OVK.
- 4 Undantag från OVK**
Boverkets försöksverksamhet.
- 6 Enkät om tillsynen**
Boverkets enkät till Kommunerna om tillsynen.
- 8 UVK - Utbildning Ventilationskontroll**
FunkiS utbildningssatsning.
- 9 Årlig rapportering**
Glöm inte den årliga rapporteringen.
- 9 RSVI önskas lycka till!**
Förhoppningar från f d ordförande
- 10 FTX ventilation i villor**
Varför kommer det ingen luft ?
- 10 Vad händer i RSVR?**
Information om föreningsverksamheten.
- 12 TR-frågor**
Tekniska rådsfrågorna nr. 99001-99006.
- 14 Ordförandes julkhälsning**
Olle Nevenius önskar God Jul

FunkiS

Funktionskontrollanterna i Sverige

FunkiS Bulletinen

-för dig som vill veta mer om OVK

Adress: FunkiS, c/o StyroVent Syd Konsult AB,
Kontorsgatan 30, 234 34 LOMMA
Telefon: 040 - 41 24 15
Telefax: 040 - 41 01 51
Epost: funkis@funkis.se
Hemsida: www.funkis.se

Ansvarig utgivare: Olle S Nevenius
Redaktion: Johnny Rosendahl
Tryck: SG idé & tryck ab, Göteborg

Medlemskapet i FunkiS - 2001

Ideologi

- FunkiS är en ideell förening utan vinstintresse.
- FunkiS finns till för dig som är aktiv OVK-are.
- FunkiS verkar för en enhetlig teknisk och etisk nivå på funktionskontrollerna i landet.

Detta får du för din årsavgift:

- Inplastat medlemskort för 2001.
- Medlemsmatrikel 2001.
- Kompletterande matrikel i december 2001.
- FunkiS - Bulletinerna för 2001
- Medlemsrabatt vid köp av tidigare bulletiner.
- Inbjudningar med rabatterade priser till årets Funkisseminarier.
- Inbjudningar till din lokalavdelnings medlemsmöten och temadagar.
- Rådgivning och support i OVK-frågor via kansliet, Tekniska-rådet och etiska gruppen.
- Öppet kansli, Måndag - Fredag kl. 8 - 16, Faxen är alltid öppen.
- Lägre kostnad för förnyad riksbehörighet.
- OVK-protokollet till medlemspris.
- FOS, tekniska rådets frågor och svar till medlemspris.

Årsavgiften 2001

Vi har gjort en kostnadsuppdelning, som försöker spegla den faktiska arbetsfördelningen. Följande gäller enl. årsmötets beslut.

1. Medlemsavgift (ej avdragsgill)	100,00 kr
2. Serviceavgift (avdragsgill)	600,00 kr
3. Moms på (2)	150,00 kr
4. Summa	850,00 kr

Årsavgiften för arbetslös och pensionerad medlem

Arbetslös eller pensionerad medlem behöver endast betala 100:- i årsavgift. Om han önskar delta i centralt eller lokalt anordnat seminarium eller temadag betalar han endast halva avgiften.

Årets kompletterande matrikel - den gula

Som vanligt kommer nu den kompletterande medlemsmatrikeln.

Den innehåller uppgifter om nya medlemmar och alla ändringar på medlemsdata som kansliet fått in under perioden 19 maj - 1 december.

För medlemmarna är det framförallt nya behörighetsdata, e-mailadresser och mobilnummer som byts ut. Släng inte den gröna, ordinarie matrikeln!

Du behöver denna tillsammans med den gula. Kolla alltid först i den gula. Om du inte hittar det du söker är det uppgifterna i den gröna som gäller.

I den kompletterande matrikeln finner du också föreningens stadgar och anmälningsblankett för medlemskap.

Boka in 10-11 maj för vårsol, värme och gemenskap!

FunkiS årsmöte med konferensdag hålls den 10 - 11 maj 2001 i Stockholm.

Här är lite preliminära programpunkter och hålltider. Själva Årsmötet hålls på hotell Ariadne i Värtahamnen och startar ca klockan 15.

Efter årsmötet, mellan kl. 17 och 19 genomförs en diplomerad utbildning i Athur Bells anda. Vi läs oss allt om whiskyns spännande värld. Provsbakar, blandar och inser snabbt att Skottlands kultur knappast kan presenteras bättre än på "Bells whisky tour".

Sedan stiger vi ombord på Silja Festival som avgår kl. 20:15 till Åbo. Hytterna fördelas och intas. Där väntar smörgåsbordet och trevligt samkväm med OVK-kollegor, utställare och övriga inbjudna.

På morgonen den 11 maj kl. 09:15 går båten åter till Stockholm och då, efter frukost börjar våra konferenser. Utställare och leverantörer redovisar system och produkter. FunkiS informerar i aktuella OVK-frågor.

Boverkets representanter ger oss säkert som vanligt intressant diskussionsstoff. Under dagen får vi kaffe och lunch och tillfälle att besöka våra utställarna. Kanske kan vi ordna ett studiebesök ombord i något fläkttrum för de som har dylika abstinensbesvär. Silja festival är åter i Värtahamnen kl 19:15.

FSV- Tekniska informationsmöte

Föreningen Sveriges VVS-inspektörer (FSV) hade möte 23-25 oktober 2000 i Göteborg i Elyseum. En mycket intressant och annorlunda möteslokal, mitt i ett fantastiskt museum för el och gas. Ett tjugotal utställare fanns på plats. Bland föreläsarna fanns bl a företrädare för Boverket, Göteborgs kommun och Kommunförbundet. Men även FunkiS fanns på plats med information och demo av föreningens OVK-protokoll.

FunkiS styrelse representerades av Erik Kylefalk. Erik har upprättat en utförlig PM om vad som tilldrog sig på mötet. Detta lägger vi ut på vår hemsida till intresserade medlemmar som vill veta mera. En gemensam middag avhölls på kvällen den 24 oktober på Restaurang Heden.

Ett uppskattat inslag efter middagen var Björn Nordquist som kåserade och svarade på frågor om fotboll förr och nu. Hur många mål har du gjort undrade någon. Svar: "Tyvärr blev det bara ett mål under hela fotbollskarriären – och det var ett självmål"

Definition av OVK-anmärkningarna - 1:or, 2:or och nollor

I bulletin 1996:2 redogjorde vi för Boverkets tolkning av rubricerade. Boverkets allmänna råd redogör också, på sidan 14, för en praxis med samma tolkning. FunkiS styrelse har nu beslutat att rekommendera medlemmarna att tolka på samma sätt. Det är också den tolkning som anges i FunkiS OVK-protokoll. Så här bör vi tolka olika anmärkningstyper

- 1 = Åtgärdas innan nästa OVK
- 2 = Åtgärdas snarast
- 0 = information som ligger utanför OVK-uppdraget

Använd inte 6 månaders åtgärdstid – på ett okritisk sätt

För anmärkningar av typ 2 utvecklades en gång i tiden en praxis på 6 månaders åtgärdstid. Mycket därför att detta angavs och fortfarande anges i Boverkets allmänna råd. Efter 8 OVK-år bör dock det flesta, besvärligaste och tidskrävande felen ha avhjälpats. Nu föreslår vi att du rådgör med byggnadsägaren om vad som i varje enskilt fall är rimlig åtgärdstid. Det finns kanske en hyresgäst som har mycket besvär och behöver felavhjälpande inom en månad eller kanske omgående...

Bli – bulletinabonnent!

FunkiS stadgar kräver att medlem skall ha OVK-behörighet. Men det finns ett bra alternativ för er som saknar behörighet, men som ändå vill vara uppdaterade och utnyttja FunkiS förmåner.

Anmäl dig som Bulletinabonnent. Du får allt som ingår i ett medlemskap men inte ditt namn i medlemsmatrikeln och inget inplastat medlemskort.

Använd FunkiS anmälningsblankett och ange "bulletinabonnent" på sidan. (Avgiften är 680 kr/år exkl moms)

Utbildning VVS och Energi

- ✓ **Ventilationsteknik för drifttekniker**
Steg 1: Borås 12-16 mars, 14-18 maj
Steg 2: Borås 28 maj-1 juni
- ✓ **Funktionskontroll av ventilationssystem**
Borås 27-29 mars
- ✓ **Bygglagstiftning inför certifiering -OVK**
Omcert: Göteborg, 5 april
Stockholm, 8 feb, 7 juni
Nycert: Göteborg, 4-5 april
Stockholm, 7-8 feb, 6-7 juni
- ✓ **Dimensionering av VVS-installationer i Stockholm**
- vatten och avlopp 16-18 jan + 5 feb
- luftbehandling, 6-8 feb + 5-7 mars + 2 april
- värme, 3-5 april + 7-9 maj + 5 juni
- ✓ **Mätteknik för luftbehandlingsinstallationer**
Borås 27 feb-2 mars, 24-27 april
- ✓ **Mätteknik med spårgas**
Borås 13-14 dec
- ✓ **Injustering av luftflöden**
Borås 19-23 mars, 28 maj - 1 juni
- ✓ **Certifiering – Injusterare av ventilationssystem**
Behörighet A: Borås 20-23 feb
Behörighet U: Stockholm 26-28 mars
Särskild kunskapsprövning - A och U:
Efter överenskommelse
- ✓ **Öppna system inom fastighetsautomation**
Stockholm 24-25 april
- ✓ **Styrnings och reglering av värme och ventilationssystem**
Steg 1: Borås 19-23 mars, Stockholm 7-11 maj
Steg 2: Stockholm 28-30 maj
- ✓ **Eleffektiva luftdistributionssystem**
Borås 11-12 dec
- ✓ **Elteknik för ventilationstekniker**
Stockholm 26-28 mars
- ✓ **Rätt kravspecifikationer för rätt inneklimat**
Stockholm 10-11 maj

Detta är ett urval av SIFUs kurser.
Beställ våra specialkataloger om Du vill se hela
utbudet tel 033-16 42 40, fax 033-12 40 24,
e-post: info@sifu.af.se, www.sifu.se

ÅF-SIFU AB

Boverkets försöksverksamhet "Undantag från OVK" är "Utökad OVK"

Boverket har på regeringens uppdrag startat en försöksverksamhet. 24 byggnadsägare har fått vissa byggnader undantagna från OVK. Istället skall man med ett sitt eget system för kvalitetssäkring, åstadkomma ännu bättre ventilation. Undantagen gäller till 30 augusti 2005.

FunkiS frågor till Boverket

I förra FunkiS-bulletinen listades några frågor med anledning av regeringsuppdraget:

- **Det oklara budskapet:**
Att undantas från OVK – vad innebär detta?
- **Förändrad verksamhet:** Hur kan man säkerställa att "driften" får reda på ändrad verksamhet?
- **Avsaknad av kravspecifikationer:**
Att undantas från OVK – vilka krav gäller istället?
- **Tillsynsmyndighetens hantering av undantagen:**
Byggnadsnämnderna får ju inte ta betalt och har svårt att hantera nuvarande OVK. Vad blir det av OVK-intyget? Var skall en hyresgäst vända sig?

I denna artikel redogör vi för Boverkets förtydligande med anledning av våra frågor. Det kommer säkert mera..

Boverkets bedömningsgrunder för undantagssökande

Boverket har informerat "undantagssökande" den 28 september 2000 vid ett möte i Karlskrona. Då utkristalliserades följande punkter som ligger till grund för Boverkets bedömning av en ansökan. Bedömningspunkterna har, efter telefonsamtal med Per Granqvist, förtydligats och kompletterats. FunkiS uppfattar därmed de fyra punkterna på följande vis:

- **Tredjepartskontroll krävs årligen**, men det räcker med att OVK utförs i 5% av byggnadsbeståndet (dock minst i en byggnad). Denna OVK skall göras av en certifierad OVK-besiktningsman och omfatta alla ventilationssystem i den utvalda byggnaden. Även egen internrevision kan accepteras om denna är organisatoriskt fristående från service och underhållsverksamheten och sker med en certifierad OVK-besiktningsman. Protokollet sänds till Boverket.
- **Kvalitetssäkring enligt ISO-systemet är normalfallet.** Men även andra system kan godtas. Kravet på tredjeparts-kontrollen skall dock ingå i systemet.
- **Undantag medges bara för byggnader med godkänd OVK.** Sådana byggnader får ej innehålla s k dispens-system, som undantagits vid tidigare OVK t. ex. på grund av ombyggnad.
- **DU-system** är ej tillräcklig för att undantas.

Undantag ventilationskontroll - svaret till FunkiS, 2000-10-18 från Boverkets Bengt Lindström

I en artikel (eller är det en insändare eller ledare?) i FunkiS-bulletinen 2000:2 skrivs det under rubriken "Boverket och Undantagen - var finns logiken?" om den försöksverksamhet med alternativ till OVK som Boverket nu inleder på regeringens uppdrag. Regeringsuppdraget innebär kortfattat att Boverket får medge undantag från OVK under en 5-årsperiod för sådana byggnader som på annat sätt än genom OVK säkerställer ventilationens funktion.

Bakgrunden till uppdraget är det numera väletablerade faktum att många kommuners tillsyn av OVK-verksamheten är otillfredsställande, vilket lett till att byggnadsägare som underlåter att låta utföra OVK knappast behöver räkna med påföljder. All statistik Boverket kunnat insamla tyder på att OVK fortfarande efter 9 år inte utförs mer än i en del av det aktuella byggnadsbeståndet.

Men syftet med att medge undantag är att få bättre fungerande ventilation. OVK säkerställer i bästa fall att ventilationen fungerar vid kontrolltillfällena, som varierar mellan 2 och 9 år. Den ägare/förvaltare som har ett kvalitetssystem värt namnet (och som är förutsättningen för att få undantaget) måste däremot se till att ventilationen fungerar kontinuerligt. I artikeln i FunkiS-bulletinen 2000:2 efterlyses Boverkets krav i *skriftlig* form för att få det begärda undantaget och här kommer det:

Ägaren/förvaltaren

- har en DU-organisation (egen eller inhyrd) för ventilationsinstallationerna,
- har ett kvalitetssäkringssystem för DU-organisationen,
- låter kvalitetssystemet stå under opartisk kontroll (s k 3-partskontroll) samt
- låter utföra stickprovs-OVK av oberoende part

F n har Boverket fått in knappt 30 ansökningar om undantag från OVK och ett 20-tal av dessa torde få det begärda undantaget.

Verksamheten är, som nämnts, tidsbegränsad. En utvärdering skall ske efter de 5 åren men kan naturligtvis i enskilda fall avbrytas tidigare om det behövs. Visar det sig att metoden med undantag fungerar är naturligtvis avsikten att alla som skaffar sig ett acceptabelt kvalitets-system och uppfyller våra 4 krav ej skall behöva utföra OVK. Det är Boverkets bedömning att kvalitetssäkring som alternativ till OVK kommer att få en begränsad omfattning, bl a för att kvalitetssystem kostar. OVK torde vara en mer kostnadseffektiv väg för ägarna/förvaltarna, vilket inte utesluter att en del ägare/förvaltare av konkurrensskäl är beredda att satsa på kvalitetssystem.

Långsiktigt ser Boverket även fördelar för OVK-systemet om det finns ett alternativ i form av undantag enligt ovan. Sålunda torde det bli lättare att i OVK-systemet införa en del förändringar av typen

- OVK som även beaktar verksamheten (typ övertalighet i skolsalar)
- OVK som beaktar uppenbart orimliga (men godkända) systemlösningar
- OVK-förrättare med större befogenheter
- OVK-protokoll och -intyg med rättsverkan vid t ex överlåtelse av byggnader

Så här ser beslutet ut för de som godtas för försöksverksamheten.

Detta är beslutstexten som godtagna byggnadsägare fått från Boverket. Observera sista meningen- om ”återkallande av beslutet”. Det ankommer på Boverket att kontinuerligt följa upp resultatet. Här kan våra erfarenheter som besiktningsmän vara till stor hjälp för Boverket.

BESLUT 2000-10-04

Begäran om undantag från bestämmelserna om funktionskontroll av ventilationssystem

Boverket medger med stöd av 2 § 2 st förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem att de fastigheter som anges i bilaga 1 undantas från bestämmelserna i förordningen. Undantaget gäller till den 30 augusti 2005.

Förutsättningar för beslutet

- 1.Byggnadsägaren ska följa det kvalitetssystem som redovisats i ansökan till Boverket.
- 2.Byggnadsägaren ska inkomma med den redovisning av verksamheten som Boverket begär.
- 3.Byggnadsägaren ska omedelbart underrätta den eller de kommunala nämnder som hanterar OVK-frågor för berörda fastigheter/byggnader om innehållet i detta beslut.

Om förutsättningarna för beslutet inte iakttas kan Boverket komma att återkalla det.

På Boverkets vägnar

Ines Uusmann

Generaldirektör

Per Granquist

Exempel på undantagna

Exempel på olika byggnadsägare och kategorier enligt BFS som godtas för försöksverksamheten. Observera att Boverket har försökt få med olika typobjekt

Byggnads garel/ F rvaltare	Avdelning	Kategori
Kalmar kommun	Fastighets- och ink pskontoret	1, 2, 3, 4
Skolfastigheter i Stockholm AB	Region Syd	1
ABB Facilities Management AB	V ster s	2, 3, 4
Lokalf rs rjnings- f rvaltningen	G teborg	1
Ume kommun	Fastighets- f rvaltning	1
Specialfastigheter	Stockholm/ Norrk ping	1, 2, 3
Saab AB	Link ping	2,3
Bor s lasarett	V stfastigheter	1,2,3,4
SJ fastigheter	Fastighets- omr de V xj	2,3,4
Fastighets AB L E Lundberg	F rvaltnings- fastigheter i Karlstad	2,3,4
Stockholms Fastighets garef rening	Service- aktiebolag	2,3,4

Uppmaning till dig som är FunkiS-medlem!

Avsikten med Boverkets försöksverksamhet är att finna alternativ till dagens OVK för att få ännu bättre fungerande ventilation. Ventilationskunskap borde FunkiS-medlemmarna vara bäst på av alla OVK-aktörer. Nu gäller det att visa att vi vet vad vi talar om. Du har värdefull erfarenhet som OVK-besiktningsman – dela med dig till Boverket av denna!

- **Tänk igenom vad som är positivt / negativt med “undantag från OVK”, är det frågan om “utökad OVK” eller är det “tulipanmaros”. Tror du på att de kvalitetssäkrade systemen klarar av ventilationsfrågorna bättre än nuvarande OVK? Vad är incitamentet? Vilka förslag har du för att nuvarande OVK skall fungera bättre? Du gör ett OVK-jobb som gett bättre ventilation, men kan det göras ännu bättre och kanske till en lägre kostnad?**
- **Skicka in dina tips, frågor, påstående, farhågor, idéer etc till FunkiS kansli.**
- **Kansliet sammanställer och vidarebefordrar till Boverket och publicerar i FunkiS-bulletinen!**

Boverket och FunkiS vill ha bättre ventilationssystem. Säkert även kommunerna och byggnadsägarna. Men OVK och felavhjälpande kostar och det är hyresgästen som skall betala i slutändan.

Är det inte dags att informera den som skall betala om vad som är bra och dålig ventilation? En medveten konsument, som ställer krav, borde ligga i allas intresse. Tänk om vi kunde få samma intresse för luften vi andas som för bilen vi äger eller planerar att köpa!

Boverkets enkät till kommunerna om tillsynen

Alla kommuner har fått nedanstående följebrev och enkät. Boverkets förhoppning är att 80% av kommunerna svarar i tid. FunkiS har bidragit med ett flertal av frågorna i enkäten. Vi ser med stor tillförsikt fram emot att få tal del av inkomna svar. Som hjälp för konstruktiva slutsatser och åtgärdsförslag bidrar vi gärna med FunkiS erfarenheter och kunskaper.

2000-10-06

Till Byggnadsnämnden

Enkät om den kommunala tillsynen av den obligatoriska funktionskontrollen av ventilationssystem.

Vi vill med detta brev informera om att Boverket har ett regeringsuppdrag avseende tillsynen av den obligatoriska funktionskontrollen av ventilationssystem (OVK). Boverket skall till regeringen, senast den 1 april 2001, lämna en redovisning av innehåll och tillvägagångssätt i den kommunala tillsynen av OVK.

Bakgrund

I betänkandet Byggekvalitet för framtiden (SOU 1997:177) redovisades bl. a. en uppföljning av den år 1992 införda obligatoriska ventilationskontrollen. Byggekvalitetsutredningen och Boverket konstaterade därvid att de slutsatser som med säkerhet kunde dras var att den av Boverket föreskrivna tidplanen (BFS 1992:15) för kontrollen inte hade infriats. I bästa fall hade ventilationssystemet i flertalet byggnader kontrollerats en gång vid utgången av 1997. Vidare konstaterades att en mycket stor andel av de kontrollerade ventilationssystemen dessutom hade påtagliga brister. Utredningen konstaterade beträffande ventilationskontrollen att **det största problemet ligger i att åstadkomma en bättre genomslagskraft i kontrollsystemet.**

- Enligt förordningen (SFS 1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem skall en byggnads ägare se till att funktionskontrollen utförs
- Kontrollen får endast utföras av behörig besiktningsman
- Kontrollen skall protokollföras. I protokollet skall antecknas resultatet av kontrollen
- Intyg skall utfärdas om genomförd besiktning. Byggnadens ägare skall anslå intyget på väl synlig plats i byggnaden
- Byggnadsnämnden skall övervaka att ägare till byggnader fullgör sina skyldigheter enligt förordningen och Boverkets föreskrifter

Vi önskar få bifogad enkät besvarad och sänd till oss senast 31 december 2000.

Adress: Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona.

Telefax: 0455 – 35 31 00.

Kontaktperson: Per Granquist: per.granquist@boverket.se 0455-35 32 08

Med vänlig hälsning
Ines Uusmann
Generaldirektör

Per Granquist

Kommunenkäten:

Enkät om den kommunala OVK-tillsynen

Kommun.....
Kontaktperson.....Telefon.....

Objekt

1. Finns byggnadsregister i kommunen?
☐ Ja ☐ Under uppbyggnad ☐ Nej
Om Nej, finns beslut om att skapa register?
☐ Ja ☐ Nej
2. Har man inom kommunen kännedom om och register över samtliga besiktningspliktiga ventilationssystem i byggnader?
☐ Ja ☐ Nej Om Ja, i vilken omfattning? .....procent.

Tillsyn

1. Är kommunens OVK-tillsyn tillfredsställande?
☐ Ja ☐ Nej
Om Nej, vad beror det på? (Flera skäl kan anges)
☐ Byggnadsregister saknas ☐ Underbemanning
☐ Budgetmedel saknas ☐ Annat (ange vad).....

2. Sker aktiv tillsyn av ej godkända objekt, så att de åtgärdas och ombesiktigas inom fastställd tid?
☐ Ja ☐ Nej Om Ja, av vem? ☐ Byggnadsnämnden
☐ Besiktningsmannen ☐ Annan (ange vem).....
Om Nej, i vilken omfattning? Ange i procent. ....
3. Har länsstyrelsen i något fall ingripit/haft synpunkter på kommunens OVK-tillsyn?
☐ Ja ☐ Nej
Om Ja, i hur många fall? .....
4. Vem, inom kommunen, bör handha OVK-tillsynen?
☐ Byggnadsnämnden ☐ Sotningsväsendet
☐ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
☐ Annan (ange vem).....
5. Har kommunens revisionsgrupp vid något tillfälle granskat OVK-hanteringen?
☐ Ja ☐ Nej
6. Har byggnadsnämnden i något fall beslutat om "överprövning" av redan utförd och godkänd besiktning?
☐ Ja ☐ Nej
Om Ja, i hur många fall? .....

7. Har kommunen med hänvisning till PBL 10 kap 18§, (vitesföreläggande), i något fall påtalat vikten av att OVK-förordningen följs?
☐ Ja ☐ Nej
 Om Ja, i hur många fall? ..... Till vilket belopp? .....kr
8. Har kommunen, med hänsyn till överutnyttjande, infört generellt system med upplysningsskylt i offentliga lokaler, typ: "Detta rum har ventilation för X personer"?
☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej

Protokoll/Intyg

1. Vem handlägger inkomna protokoll? Flera alternativ kan förekomma.
☐ Administrativ personal (registrering) ☐ Teknisk personal (analys)
2. Hur registreras protokollen?
☐ Löpande, vid ankomst
☐ Oregelbundet, beroende av övrig arbetsbelastning
3. Har de standardiserade protokollen (Boverkets och FunkiS') underlättat registreringen?
☐ Ja ☐ Nej
4. Finns olika versioner av besiktningsprotokoll?
☐ Ja, <=5 versioner ☐ Ja, >=6 versioner ☐ Nej
5. Har regeringsrättens dom (ang. registreringsavgift) påverkat prioriteringen av OVK-hanteringen?
☐ Ja, positivt ☐ Ja, negativt ☐ Nej
☐ Kommentar lämnas på bilaga nr .....
6. Vem utfärdar intyg om utförd OVK-besiktning?
☐ Byggnadsnämnden ☐ Besiktningsmannen
7. Är det av betydelse att intyget (vilket, enligt förordningen, skall anslås i byggnaden) redovisar huruvida OVK-besiktningen blev godkänd eller ej?
☐ Ja ☐ Nej
8. Skulle kommunens OVK-tillsyn underlättas om endast protokoll som visar att kraven enligt OVK-förordningen inte är uppfyllda, tillställs kommunen för kännedom och registrering/uppföljning?
☐ Ja ☐ Nej ☐ Kommentar lämnas på bilaga nr .....
9. Bör intyget utformas enligt en särskild, enhetlig standard?
☐ Ja ☐ Nej
10. Vem kontrollerar att intygen är korrekt uppsatta i besiktigade byggnader?
☐ Byggnadsnämnden ☐ Besiktningsmannen ☐ Brukaren
☐ Annan (ange vem) .....
☐ Ingen
11. Förekommer det att ett redan registrerat ventilationssystem ges ny systembeteckning vid återkommande besiktning?
☐ Ja ☐ Nej

Övrigt

1. Förekommer det att byggnadsnämnden medger senareläggning av ordinarie besiktning?
☐ Ja ☐ Nej
 Om Ja, av vilken anledning?
☐ Byggnaden "ligger i malpåse"
☐ Byggnaden är föremål för nära ombyggnation
☐ Brist på behörig besiktningsman
☐ Annan (ange vilken).....
2. Förekommer det att byggnadsnämnden medger senareläggning av åtgärdande (dock senast inom några månader) av uppdagade fel och brister, enligt besiktningsprotokoll?
☐ Ja ☐ Nej Om Ja, på vilken grund?
☐ Bristande ekonomiska resurser
☐ Svårigheter att upphandla entreprenad
☐ Annan (ange vilken).....

3. Ingår krav på OVK-besiktning vid nyproduktion (innan byggnaden tas i bruk) i kontrollplan?
☐ Ja ☐ Nej
4. Förekommer det att byggnadsnämnden samarbetar med Yrkesinspektionen?
☐ Ja ☐ Nej
 Med miljö- och hälsoskyddsnämnden?
☐ Ja ☐ Nej
5. Har det förekommit att OVK-kontrollantens trovärdighet har påverkats av anställning i samma verksamhet (jäv)?
☐ Ja ☐ Nej
6. Hur utfärdas lokal behörighet?
☐ Per objekt ☐ Med löptid om 5 år
☐ Annat sätt (ange vilket).....
☐ Kommentar lämnas på bilaga nr .....
7. Hur sker uppföljningen av lokala behörigheter?
☐ Genom efterkontroll ☐ Genom kunskapskontroll
☐ Annat sätt (ange vilket).....
☐ Kommentar lämnas på bilaga nr .....
8. Har kommunen godkänt avvikelser från aktuellt regelverk, t ex angående minimikrav på luftflöden?
☐ Ja ☐ Nej
9. Förekommer samarbete med andra kommuner i samband med tillämpning av OVK-förordningen?
☐ Ja ☐ Nej
10. Har byggnadsnämnden i något fall beviljat senareläggning av åtgärdande av brister i fastighet som ägs av kommunen eller dess bolag
☐ Ja ☐ Nej

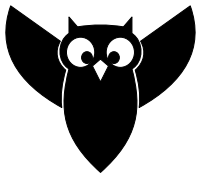
Vi har mätarna för Dig!

15.500,-

Luftflödesmätare	Tryckmätare
Airflow™ ProHood • 24 - 1133 l/s • Max - min - medelvärden • RS 232 utgång • Display med belysning • Luftriktningsskallator *Pris exkl. moms	Airflow™ PVM 100 • Visar tryck och lufthastighet • Stor noggrannhet • Minnesfunktion • RS 232 utgång • Grafisk turbulensskala • Display med belysning

Ring för katalog 2000 och information!

— alltid steget före —
 Maetforum AB
 Fabriksvägen 12 • 171 48 SOLNA • Telefon 08-82 25 50 • Fax 08-82 84 57
 e-post: maetforum@maetforum.se • http://www.maetforum.se

UTBILDNING VENTILATIONS KONTROLL

Funkis genomför 1-dags kvalificerad utbildning för dig som är certifierad ventilationskontrollant och som vill vara ordentligt uppdaterad. Deltagarantalet vid varje kurstillfälle är begränsat. Först till kvarn...

Kursinnehåll:

- Start med ett egenprov (för att ge deltagaren en uppfattning om sitt eget kunskande)
- Vad skiljer en besiktning enligt AB92 från en OVK-besiktning (parter, normer, regler mm)
- Imkanalkontroller
- Funkis allmänna villkor för OVK
- OVK - besiktningens genomförande (Mätningar, OVK-protokollet, intyg, FOS, etikfrågor)
- Fällor och fel (praktiska anvisningar)
- Ljud, klimat
- Styr o regler, brand
- Förnyelse av behörighet
- Vad händer sedan? (med protokollet, åtgärderna, efterkontrollen, mm)
- Egenprovet rättas av deltagaren själv efter dagens kurs. Facit tillhandahålls.
- Utvärdering, kursintyg

Vem bör gå kursen?

Kursen vänder sig till dig som är certifierad OVK-besiktningsman och som jobbat ett tag med OVK. Du får här möjlighet att befästa gammal kunskap och skaffa dig en hel del nytt.

Utbildningen för våren 2001 genomförs på följande orter och tidpunkter:

- Linköping, torsdagen den 8 februari, kl 08-17
- Umeå, torsdagen den 15 februari, kl. 08-17
- Örebro, torsdagen den 15 februari, kl. 08-17
- Visby, torsdagen den 22 februari, kl. 08-17
- Jönköping, torsdagen den 22 februari, kl. 08-17
- Skövde, onsdagen den 28 februari, kl. 08-17
- Karlskrona, torsdagen den 1 mars, kl. 08-17
- Malmö, torsdagen den 8 mars, kl. 08-17
- Östersund, torsdagen den 8 mars, kl. 08-17
- Stockholm, torsdagen den 15 mars, kl. 08-17
- Göteborg, måndagen den 26 mars, kl. 08-17

Varje utbildning genomförs av två utbildade handledare som är Funkis-medlemmar. En tredje Funkismedlem ur berörd lokalavdelning är kursansvarig. För mer information kontakta kansliet eller se vår hemsida.

Funkis
Funktionskontrollanterna i Sverige
www.funkis.se

UVK - Utbildning VentilationsKontroll

Lyckad satning av Funkis!

Nu har vi genomfört 4 kurser. Sammanlagt har 70 certifierade OVK-are uppdaterats, informerats och stadfäst sitt OVK-kunskande. Kursdeltagarna har gett oss genomsnittsbetyget fyra på en femgradig skala för såväl kompendiematerialet som genomförandet. Satsningen på utbildning är mycket lyckad!

Här finner du bilder från Stockholmskursen. I februari-mars 2001 kör vi igång på nytt på elva olika platser. Anmälningssblankett finns istoppad i denna bulletin. Du hittar den också på vår hemsida www.funkis.se.

Väl mött på 2001-kurserna!

Bilder från Stockholmskursen 23 november. Olle S Nevenius höll i kameran.

Certifierade funktionskontrollanter för OVK - glöm inte den årliga rapporteringen.

Vi känner alla till bakgrunden

Som ett resultat av sjukhusutredningen och allergiutredningen för drygt tio år sedan tillkom den obligatoriska funktionskontrollen.

Skälet härtill var att dålig ventilation bedömdes vara en av anledningarna till utveckling av överkänslighet och allergier samt sjukahussymptom.

Funktionskontrollen ansågs så viktig att den bara skulle få utföras av personer med särskilt föreskriven och dokumenterad kompetens och lämplighet. Genom certifieringsförfarandet säkerställdes att endast ett strikt urval av kompetenta och lämpliga personer fick tillträde till uppgiften som besiktningsmän med riksbehörighet för funktionskontroll. Certifieringen säkerställs fortlöpande genom att certifieringsorganen årligen kontrollerar att besiktningsmännen bibehåller sin kompetens inom området.

Certifieringsorganen har ansvar för att de personer som de har certifierat uppfyller kraven på kompetens och lämplighet så länge certifikatet är giltigt. Det ansvaret kan fullföljas på olika sätt allt från att en årlig rapportering inhämtas och granskas till att tillsyn utförs hos den certifierade. För funktionskontrollanter har Boverket valt att föreskriva en årlig rapportering vilket är en enkel form av kompetenskontroll. Enligt de regler som gäller för certifieringsorganen kan ett certifikat inte längre gälla om personen ifråga inte längre med säkerhet uppfyller föreskriftens krav.

Det är därför viktigt att certifierade funktionskontrollanter lämnar årlig rapportering. Den som inte gör det riskerar att förlora sin behörighet. I ett antal fall har det redan inträffat.

Enligt Boverket har antalet certifierade och riksbehöriga funktionskontrollanter minskat kraftigt. Kan det möjligen bero på att Boverket genom det som har publicerats om undantag från OVK har gett felaktiga signaler till fastighetsägare och funktionskontrollanter? Jag återkommer med en intervju av Per Granqvist och ett inlägg om detta i nästa bulletin.

Eilert Westerberg SWEDCERT AB

RSVI önskas lycka till!

Förhoppningar från Johnny Rosendahl, fd ordförande i RSVI, Riksorganisationen Sveriges Ventilationsinjusterare

I samband med årsmötet i Norrköping avgick jag som RSVI:s ordförande. Föreningen hade då 171 medlemmar och nått flera viktiga mål. Kravspecifikation för certifiering var klar. Certifieringsoffert förelåg från Sitac och Swedcert. 1.a utgåvan av RSVI-handboken för injusterare var klar. Prov med diagnostiska frågor och facit hade tagits fram. Underlag för utbildningsoffert och mall för certifieringsprovning var också framme. Styrelsen hade lyckats med att bygga en plattform för RSVI:s kvalitetsarbete.

Vid årsmötet förstärktes styrelsen med flera nya medlemmar till sammanlagt nio ledamöter. Tomas Axelsson är ny ordförande (egentligen nygammal eftersom han höll i klubban när föreningen kom till). Tomas och den nya styrelsen önskas lycka till med föreningsarbetet och den nya verksamhetsplanen. Även det nya RSVI-kansliet i Karlstad önskas lycka till med administration och allt annat slit och släp för medlemmarnas bästa.

Det är min förhoppning att arbetet med att ta fram en databas med K-faktorer blir framgångsrikt. Det är också mycket glädjande att de första åtta "RSVI-certifierade injusterarna" har utbildats och certifierats. ÅF-SIFU i Borås har svarat för en stor grundinsats i detta sammanhang.

Injustering av ventilationssystem skall bli ett kvalitetsbegrepp att räkna med – RSVI lycka till!

SwemaFlow 233

luftflöde 2...65 l/s

www.swema.se
Tel: 08-940090

Säljes

- 1 st TSI-8330 luftmätare nypris: 5.200 exkl.moms
- 1 st Alnor Balometer luftmätare nypris: 18.500 exkl.moms
- 1 st DTMI Differenstryckmätare mm över stypventiler

säljes enl.högstbjudande
K.Stjernlöf, Tel: 08-6611310

FTX ventilation i villor

I vår värld, i världen OVK, finns många människor. Alla är de där av olika skäl men samtliga vill säkerligen ha hälsan och må bra. I världen var man så klok att man inrättade ett regelverk för att människorna skulle vara säkra på att de kunde må, just bra.

Men det fanns ett stort problem. Det visade sig att för att må bra måste man betala för att det skulle fungera och om det fungerade så kostade det ännu mera pengar och inte mårde man så mycket bättre nu. Och eftersom man inte visste hur dåligt man skulle må om det inte fungerade alls kunde man ju inte heller veta hur många pengar det kunde kosta att må lite bättre och det var ju i alla fall inte alla som drabbades. De allra flesta gjorde inget väsen av sig alls, i alla fall inte så man förstod.

Så en dag kom man på att det blev för dyrt att vara säker nu när ingen visste hur säker man kunde vara på att vara säker. En ändring gjordes så att var och en fick skylla sig själv om han inte visste hur man blir säker.

Det var ju inget dåligt sätt tyckte de som styrde världen eftersom om man inte visste hur, kunde man ju alltid fråga. Men ingen frågade eftersom de inte visste vad de skulle fråga. Och ingen visste någon som inte var säker på att de inte var säkra eftersom ingen visste hur säker man kunde va.

Det bästa med det nya sättet var att ingen märkte nån större skillnad. Det blev precis som förut. Det kunde man vara säker på.

Tomas Axelsson

Uteluftsintaget - igensatt med smuts

"Smutskakan"

Tilluftsfläkt med smuts

Igensatt filter

Varför kommer det ingen luft?

Här behövs inte återkommande OVK!?
Här behövs inte information eller utbildning!?
Vem har ansvaret?

Vad händer i RSVR?

Sven Mangnäs, Kanslichef Information o Samordning. vid Riksorganisationen Sveriges ventilationsrengörare ger oss Bulletinläsare aktuell information och hoppas på krafttag för bättre OVK-genomslag.

Nya medlemsföretag ansluter sig till oss i RSVR och fler o fler beställare har upptäckt att det lönar sig att anlita anslutna RSVR företag som har certifierad personal, och att man använder våra Allmänna Villkor. Vidare så har vi en grupp som håller på att jobba fram: Vad är och hur ser en ren ventilationskanal ut. Gruppen har jobbat hårt och förhoppningen är att detta skall vara klart inom kort.

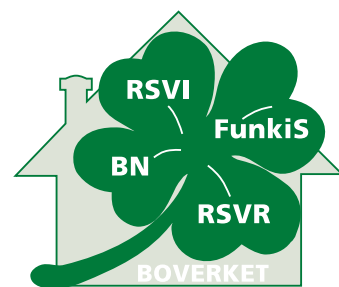
Jag var på Yrkes & Miljömedicinska Kliniken i Örebro den 2/11. Det var referensgruppen som var kallad. Renventprojektet befinner sig i slutfasen och vi fick ta del av vad man hittills kommit fram till. Nästa möte kommer att ske någon gång under början av nästa år. Då skall vi bl.a. jobba fram ett pressmeddelande och ge projektet så stor uppmärksamhet som möjligt.

Göran Stridh från kliniken skriver i vår RSVR-Ventilen om en del av resultaten. Gå gärna in på vår hemsida www.rsvr.nu och klicka på Ventilen så kan även du ta del av informationen.

För övrigt så verkar det som beläggningen på jobb för våra medlemmar är stor i storstadsregionerna. Boverket fick ju som alla vet vid det här laget uppdrag av regeringen att åter gå ut till kommunerna för att få svar på ställda frågor. Här har ju alla i Fyrklövern varit högst delaktiga med frågeställningen. Vidare vet vi av erfarenhet att svarsfrekvensen hos kommunerna inte är den bästa. Jag och fler med mig hoppas verkligen att regeringen tar tag i den otroligt dåliga efterlevnaden av OVK förordningen, annars vet jag inte hur fortsättningen kommer att bli. Det är ju inte kommunernas tjänstemän som är de största syndarna utan det är ju som alla vet de politiker som styr i kommunerna.

Vi får se vad framtiden kan ge, vi i RSVR hoppas i alla fall att det skall bli bättre. För övrigt så önskar jag alla i FunkiS en God Jul och ett Gott Nytt år!

Sven Mangnäs

Glöm inte att adressändra!

Har du bytt adress, ny mobil eller ny behörighet?

Gör din ändring till:
Funkis c/o Styrovent Syd Konsult AB
Kontorsgatan 30, 234 34 LOMMA
Tel 040 - 412415, Fax 040 - 410151
Email funkis@funkis.se

Tror du på tomten?

Vi köper er gamla lufthastighetsmätare, trasig eller hel, för 2.000:- när ni beställer en ny VelociCalc Plus eller AccuBalance av oss.

Erbjudandet gäller under tiden 27 november 2000 till 28 februari 2001. Ett samarbete mellan TSI och Comfort Control.

Beställ vår nya katalog på 018-56 53 50

*God Jul &
Gott Nytt År!*

COMFORT-CONTROL

Att lita på

Box 15101, 750 15 Uppsala · Besöksadress: Hållnäsgratan 3
Telefon: 018-56 53 50 · Fax: 018-52 90 90 · e-post: info@comfort-control.se

www.comfort-control.se

VENTILATION · LUFTKVALITET · SKYDDSVENTILATION · ARBETSMILJÖ · INSPEKTION · RÖKGAS

TR-frågor

Hela tiden inkommer det nya frågor till FunkiS. Större delen av dessa har besvarats av Tekniska rådet (TR) och skickats vidare till frågeställaren. Samtliga frågor och svar publiceras i Bulletinen så att alla kan ta del av FunkiS arbete. Frågan och svaret kommer även med i FOS - Frågor Och Svar.

Fråga 99001

Vad är tolkningen av 1:or? Finns detta skriftligt? Är det juridiskt bindande? Jag har ett fall där hyresgäst och fastighetsägare enbart pratar med varandra via advokater. Tacksam för svar.

Svar

Förordningen 1991:1273 eller 1994:1216 innehåller inget som kan tolkas som att "ettor och tvåor" skall användas i protokollet, det är dock vanligt förekommande att dessa används för att beskriva anmärkningens svårighetsgrad. Vad en "etta" respektive "tvåa" står för måste alltså anges i protokollet för att få en innebörd. Om detta ej är fallet kan besiktningsmannen tillfrågas. Boverkets allmänna råd 1995:4 sid 12 innehåller en anmärkning i detta ämne.

Fråga 99002

Ombyggd villaventilation. En villaägare i Mullsjö har byggt om sin FTX-ventilation till F-system på följande vis: Frånluftfläkten har ersatts av en kraftigare kanalfläkt (varvtalsstyrd). Tilluften leds via ordinarie kanalsystem och värmeväxlare utan hjälpfläkt till respektive rum på grund av undertrycket i byggnaden. Fastighetsägaren anser att ingen väsentlig förändring gjorts i systemet, således krävs ingen bygganmälan. Härigenom hoppas fastighetsägaren slippa OVK.

1 Slipper han OVK utan bygganmälan.

2 Om han byggt om till renodlad, traditionell F-ventilation, slipper han även då bygganmälan.

Svar

1 Nej

2 Nej

Han måste göra bygganmälan därför att ventilationssystemet ändrats. Det saknar betydelse hur systemet ändrats eftersom det i detta fallet är en betydande förändring. TR vill påminna om riskerna med felaktig luftförling via tilluftkanalerna samt att minimiflöden av uteluft enligt BBR skall följas.

Fråga 99003

Nybyggnad av kontor och omklädningsrum i anslutning till fabrik. Omklädningsrum är dimensionerade för 20 personer på bygglovshandlingen. Nu arbetar där endast 5 personer. Vent systemet är dim för 0,35 l/s och m2. För omklädningsrum !! Detta klarar ca 5 personer. Skall OVK besiktningsmannen grunda sig på 5 eller 20 personer ?

Svar

Det är alltid den mängd personer som angetts i samband med bygganmälan som gäller.

Fråga 99004

Delfråga 1

Vilket flöde gäller för skolsal (lågstadiet) ombyggd ventilation 1992, enligt BFS 1988:18 (NR). Enligt NR finns två val av flöde under arbetslokaler, samlingslokaler, butikslokaler od.. Rum för stillasittande arbete 5l/s per person. Rum för rörligt arbete 7 l/s per person. Vilket alternativ rekommenderar ni ?. Kommer AFS 1993:5 Ventilation och luftkvalitet in och påverkar flödena ?.

Hör till saken att beställaren har och vill hålla lägre flöden än de projekterade flödena på grund av att nyttjarna ej klagat, personbelastningen är ej så stor som de projekterade flödena medger och att CO 2 mätningar som är gjorda enligt honom ej överstiger 1000 ppm. I NR anges inget gränsvärde för CO 2 i rumsluften, kan man då hänvisa till CO 2 gränsvärde ?

Om luftflödena kan minskas erfordras då ett nytt bygglov ? för uppdatering av flödena på ritning.

Delfråga 2

En verksamhetsförändring har skett i en byggnad av nyttjar/hyresgäst utan fastighetsägarens vetskap. Enligt beställaren/fastighetsägaren kan ej OVK anmärkning göras på detta, utan endast notering, pga. av att de inte har vetat om ändringen. Beställaren hänvisar till en fråga som han ställt till en representant för Boverket vid ett kommunförbunds möte i Klippan. Om OVK:n skall kontrollera och anmärka på byggnadsändringar och verksamhetsförändringar som inte fastighetsägaren vet om. Han hade fått till svar att vi OVK:n ej skulle anmärka på detta. (leka poliser som fastighetsägaren nämnde) Kan det stämma att vi inte skall anmärka på sådant ?

Delfråga 3

Verksamhetsförändring har skett i en byggnad från 1959. Ett förråd ca 20m2 vid fasad med fönster, uteluftdon och frånluft via angränsande WC har nyligen ändrats till ett grupprum för undervisning av 2-4 personer. Kan uteluftdonet med frånluften via WC vara godtagbart om flödena erhålls enligt dagens normer eller erfordras ny tilluftanordning? Uteluftdonets placering är lämplig i förhållande till utomhusmiljön. $7 \times 4 + 20 \times 0,35 = 35$ l/s.

Svar

Delfråga 1:

Vi rekommenderar 7 l/s av flera anledningar. Lågstadiet idag får anses vara rörligt arbete utan att TR fått något svar från Boverket där definitionen av arbete enligt NR framgår. I BBR som ersatte NR är 5 l/s alternativet borttaget. AFS 1993:5 kräver också 7 l/s + 0,35 l/sm2 och det är det värdet som tex Yrkesinspektionen kontrollerar vid besök CO2 värdet är endast ett riktvärde ur kontrollsammanhang och inget värde som föranleder ändring av luftflödeskrav. En ny bygganmälan säkerställer de lägre flöden som beställaren vill ha baserat på den lägre personbelastningen trots allt 7 l/s pers + 0,35l/sm2

Delfråga 2

Denna fråga är behandlad i TR ett flertal tillfällen samt även tillsänd Boverket för kommentar och besvarad i TR fråga 94026 som besvarades slutligen efter många turer enligt följande:

Boverkets Svar:

Som svar på Dina frågor om iakttagen överbeläggning i skolor mm vid OVK får Boverket meddela följande. Det ingår inte i OVK:n som en huvuduppgift att faställa antal elever i klassrum eller antal barn i en dagisgrupp. Men om besiktningsmannen finner ex 20 barn i en dagisgrupp och bara 16 klädhängare för barnen

bör en misstanke väckas. Finns projekteringsunderlag till hands som visar antal elever i ett klassrum men fler stolar/bänkar står i rummet bör besiktningsmannen reagera.

Det finns alltid flera sätt att skaffa sig en uppfattning om hur många elever eller barn som ett system avsätts för. Där-emot kan det ibland vara svårt att avgöra hur många som utnyttjar en lokal. Kan en besiktningsman inte på ett enkelt sätt "lista ut" detta senare må han skjuta den frågan ifrån sig. Ett vanligt sätt att lösa problematiken är att (i protokollet) ange hur många personer som bör vistas i en viss lokal. Eller ange det på en skylt som sätts upp i lokalen.

Under förutsättning att en besiktningsman dels konstaterar att ett givet ventilationssystem fungerar på avsett sätt och med rätt luftflöde och dels att lokalen (-erna) används av flera personer än avsett, t.ex. 30 elever i stället för avsedda 25 i ett klassrum, bör besiktningsmannen förfara på följande sätt.

1. Ventilationssystemet anges i protokollet som godkänt eller godtagbart.

2. I protokollet infogas en anmärkning som säger att antalet personer är för stort i förhållande till befintligt luftflöde och att byggnadens ägare måste endera se till att antalet personer minskas till det antal som avsätts eller ändra ventilationen (öka flödet). (I det senare fallet blir det fråga om en ändring av ventilationen och det kan därför krävas att byggnads-ägaren gör en bygganmälan om ändring till byggnadsnämnden.)

3. I protokollet bör även antecknas att den föreliggande kombinationen luftflöde - antal personer inte är godtagbar. Det är alltså viktigt, enligt vår uppfattning, att byggnadsägaren föreläggs valet mellan att minska personalantalet och att öka ventilationsflödet. Därför bör inte protokollet innehålla en "tvåa" utan i stället en text enligt ovan. Det blir sedan byggnadsägarens sak att visa (för byggnadsnämnden) hur han åtgärdar påpekandet. Avslutningsvis vill vi påpeka att Boverket inte sagt att "...överbeläggning av antalet elever ej skall godkännas." I brev till FunkiS Skåne har Boverket skrivit "...systemet inte kan godtas utan att endera av ovanstående två vägar väljs av byggnadens ägare." och där de två vägarna som anges är antingen ökat luftflöde resp minskat personantal. Bengt Lindström, Boverket

Delfråga 3:

Detta kan godkännas beroende när ombyggnaden skett. Från SBN75 tom SBN 80 krävdes FT-ventilation Men från NR och framåt krävs enbart kontinuerlig luftväxling. Överluftsdon bör installeras och tryckförhållandena kontrolleras så att luftvägarna blir de rätta. Uteluftsdonens placering skall också placeras så att rummet genomventileras på ett bra sätt.

Fråga 99005

Utför entreprenadbesiktning vid en ombyggnad av ca 400 lgh i 3 etapper. I entreprenörens åtagande ingår OVK-besiktning. Entreprenören frågade om jag samtidigt med entreprenadbes. kunde utföra denna vilket jag accepterade. Anläggningen är utförd med mekanisk frånluftventilation och friskluft via vägg. Friskluftventilerna är monterad i fönstrets vädringslucka och består i princip av en fri öppning med ett vridspjäll i mitten fri area ca 5x2 cm, bakom vädringslucka finns ett filter.

Öppningarna är även mycket få ca 6 stycken i ettor för att öka i antal med storlek på lägenhet. Friskluftventilerna ingår ej i nvent-entr. åtagande utan lev. och monteras av bygg. entr. Detta ger en mycket hög hastighet ur ventilerna ca 4 m/s i främst ettr med dragrisk som följd. (Dragkriteriet 0,2 m/s i vistelsezonen är omäjligen att uppfylla)

Har i bes. bilagan anmärkt på detta som en B anmärkning. Vid etapp 1 har jag även i OVK utlåtandet anmärkt på bristerna med en etta. Vad beträffar forcering över spiskåpan har jag accepterat att vädringsluckan kan öppnas.

Ingen ändring i utförandet har dock skett i etapp 2 och 3 utan samma konstruktion tillämpas. Hur skall bedömningen beaktas i etapp 2 och 3, kan man sätta en 2:a. Minimikraven enl. NR o BBR är ju klara men ingen bra lösning finns då stor luftmängd skall in på en liten yta. Vad säger Boverket ?

Svar

I BBR 6:244 står att: Till- och frånluftsflödena i rum skall utformas så att ventilationssystemet inte orsakar besvärande drag.

Som rådtext anges att lufthastigheten bör vara högst 0,15 m/s i vistelsezonen under uppvärmningssäsongen. Detta innebär att om uteluftintag anordnats på sådant sätt att 0,15 m/s överskrids så är utförandet inte godtagbart.

TR menar att utförandet med vädringslucka som används vid matlagning där spiskåpan forceras är godtagbart. Givetvis skall det finnas brukarinstruktioner där handhavande och funktion framgår.

Uteluftventiler är ett stort problem som inte sällan orsakar obehag för dem som vistas i lokalen. TR har för avsikt att bearbeta några lösningar på detta.

Fråga 99006

Jag önskar svar på några frågor gällande rekommenderade flöden för en skola, byggnadsår 1958 med mekanisk frånluft.

Jag har tidigare pratat med Per Granqvist och han kunde då inte per telefon hitta krav från den tiden, men ni kunde ta fram detta om jag skrev ett brev med mina önskemål.

Mina funderingar gäller då flöden för:

Gymnastiksal

Duschrum

Klassrum

WC

Omklädning

Träslöjd

Svar

Eftersom huset är byggt 1958 kan man hitta kraven i BABS:1950 kap. 3.

Gymnastiksal = arbetsrum 30 m³/tim och person

Duschplats 60 m³/tim

Klassrum 30 m³/tim och person

WC 30 m³/tim

Omklädning = arbetsrum 30 m³/tim och person

Träslöjd = arbetsrum 30 m³/tim och person

Anm. Utdrag ur BABS 1950 finns i "Ventilation förr och nu" av Ulla Orestål utg. 2.

Beställ FunkiS Material !

Beställningsformulär och mer information om FunkiS material finns på vår hemsida www.funkis.se
Moms tillkommer på samtliga priser.
Beställningar skickas som regel samma dag.

FunkiS Bulletinen

FunkiS egna tidning utkommer med 6 nummer per år. Årsabonnemang på FunkiS bulletinen för år 2001, (ingår i medlemsavgiften). Pris 680 kr. För annonsering i bulletinen kontakta kansliet 040 - 412415.

OVK-protokollet 1.3

FunkiS dataprogram för obligatorisk ventilationskontroll. OVK-protokollet sparar tid och bidrar till högre kvalitet och mera likartade bedömningar av brister och fel. OVK-protokollet har utformats i Fyrklöversamverkan för att passa alla som verkar för bättre fungerande ventilation i OVK-processen. Detta hjälpmedel ingår i FunkiS kvalitetsarbete för OVK. Medlemspris 980 kr

OVK-protokollet Export - Import

FunkiS tillägsprogram till OVK-protokollet. Programmet möjliggör överföring och sammanställning av data från olika användare av OVK-protokollet 1.3. Export och import sker via databasfil som kan skickas som mail eller diskett. Pris 820 kr

FunkiS FOS 1.2

Tekniska Rådets - Frågor Och Svar som dataprogram. Med FunkiS FOS har du en värdefull hjälp för den egna tolkningen av OVK-frågorna. En hjälp som dessutom ständigt fylls på med nya frågor och svar! Version 1.1 innehåller 208 st frågor. Pris 720 kr inkl uppdatering.

FunkiS 38 Frågor

FunkiS självstudie material inför förnyad riksbehörighet för OVK enligt SFS 1991:1273. 38 Frågor (med facit) i författningskunskap för självstudier innan särskilt kunskapsprov. Säljs endast till medlemmar. Pris 80 kr

FunkiS Adressetiketter

Namnetiketter ur FunkiS medlemsregister. 3 kr/st. Sortering är möjlig. En komplett omgång 1250 st etiketter. Pris 3750 kr.

Medlemsmatrikel

FunkiS medlemsmatrikel innehåller adress och telefonuppgifter till kansli, styrelse, funktionärer och medlemmar. Medlemsmatrikeln är kostnadsfri och skickas som föreningsbrev, (ingår i medlemsavgiften).

FunkiS

Funktionskontrollanterna i Sverige

FunkiS, c/o StyroVent Syd Konsult AB
Kontorsgatan 30 • 234 34 LOMMA
Tel 040 - 41 24 15 • Fax 040 - 41 01 51
Email funkis@funkis.se

www.funkis.se

Ordförande önskar God Jul

Så var det då snart slut på år tvåtusen. Eller tjugohundra som en del säger. Den 31 december har det gått 2000 år sedan år noll då vår tidräkning börjar och vi går in i år 2001.

Förutom att det gått 2000 år sedan Kristi födelse så har det gått 6 år sedan alla ventilationssystem skulle ha OVK-besiktigats första gången. Och med de regler som gäller ska alltså F-systemen nu ombesiktigas för första gången. Det är nu som våra medlemmar med behörighet typ N kommer att ha fullt upp att göra. Också naturligtvis alla andra med K-behörighet.

Det här är även det sista året jag är ordförande i FunkiS. Med de regler vi har får en styrelsemedlem endast väljas för 4 år i rad. Det kommer förstås att kännas både lättande och tungt. Det är en hel del arbete som lagts ned under dessa fyra år och det är dels skönt att kunna ta det lite lugnare, samtidigt som det är ett väldigt roligt och inspirerande arbete. Men det ju bra att det kommer in nya friska krafter med nya idéer. Till årsmötet 10 maj 2001 med en späckfylld temadag ombord på en av våra stora bilfärjor till Finland hoppas jag ni ställer upp mangrannt.

Året som snart har passerat har innehållit en hel del glädjeämnen. Det som är roligast är att vår utbildningssatsning har blivit så lyckad. De kurser som hållits har haft en hög nivå, varit fullbokade och lett fram till en hel del klargörande för såväl kursdeltagare som föreläsare. Det kommer en serie kurser till under vintern och tidiga våren, för er som ännu ej gått utbildningen. Efter dessa kurser har vi fog att säga att en OVK-besiktningsman från FunkiS är en OVK-besiktningsman med goda kunskaper. Och framförallt någotsånär lika syn på de problem som ställs upp.

Ett år innehåller tyvärr också en del mindre roliga saker. Till de mindre roliga sakerna inom OVK-området hör Boverkets envishet. Den speglar sig dels i att vårt otroligt bra protokoll inte framålls på ett bättre sätt på deras hemsida och dels i de experiment med så kallade undantag som man experimenterar med. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att se till att tillsynen blir bättre, men det finns en hel del oklarheter i nuläget. Vissa nyckelkrav borde man ha kunnat tydliggöra på ett bättre sätt innan projektet startades.

Nåväl, nog om detta. Jag hoppas ni alla kommer att njuta av en lugn och fridfull jul. Umgås med släkt och vänner! Ta ledigt och lägg er att läsa Bulletinen på sofflocket, och vila upp inför kommande OVK-besiktningar. Väl mött år 2001.

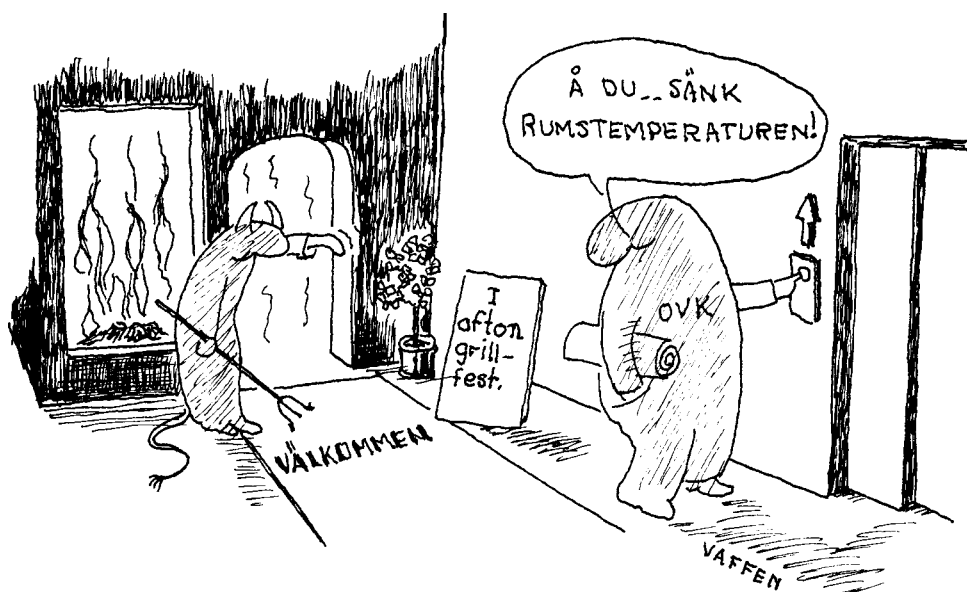
Olle S Nevenius, Ordförande

Tala om när du flyttar!

Vid adressändring använd postens adressändringskort (bl.2050.05).
Fyll i både din nya och din gamla adress och sänd kortet till
Funkis, c/o StyroVent Syd konsult AB, Kontorsgatan 30, 234 34 Lomma.
Du kan också faxa på 040 - 41 01 51 eller skicka email till funkis@funkis.se

Funkis Bulletinen nr 2000:3

Utökad besiktning

I många fall kan det vara god ekonomi för byggnadsägaren att låta genomföra en utökad besiktning i samband med den obligatoriska ventilationskontrollen. En sådan utökad besiktning kan visa på möjligheter till t ex förbättrad värmeåtervinning, eleffektivisering och förfinad intrimning av installationen.

Vid FT-installation är det lämpligt att mäta och notera rums- och radiatortemperaturerna. Avsevärda energibesparingar kan uppnås om övertemperaturer undviks.

Funkis

Funktionskontrollanternas i Sverige